

MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZAT

(2006/C 264/02)

I. A Szerződés 248. cikke alapján a Számvevőszék megvizsgálta „az Európai Közösségek végleges éves beszámolóját”, amely a 2005. december 31-én véget ért pénzügyi évre vonatkozó „összevont pénzügyi beszámoló” és a költségvetés végrehajtásáról szóló összevont jelentésekből⁽¹⁾ áll.

II. A 2002. június 25-i költségvetési rendeletnek megfelelően a 2005-ös pénzügyi évre vonatkozó „összevont pénzügyi beszámoló” most először a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok alapján készült, amelyek az eredményszemléletű számvitel elveit a saját közösségi környezethez igazítják⁽²⁾, míg „a költségvetés végrehajtásáról szóló összevont jelentések” továbbra is elsősorban készpénzmozgásokon alapulnak. Az eredményszemléletű számvitelre történő átállás szükségessé tette, hogy a nyitómérleget 2005. január 1-re az új elveknek megfelelően átdolgozzák, illetve hogy az „összevont pénzügyi beszámolóban” jelentős bemutatásbéli⁽³⁾ és tartalmi⁽⁴⁾ változtatásokat eszközöljenek.

III. „Az Európai Közösségek végleges éves beszámolóját” a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője konszolidálja, majd a Bizottság hagyja jóvá. A Számvevőszék feladata, hogy az ellenőrzéseinek alapul szolgáló megbízhatósági nyilatkozatot nyújtson be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a beszámoló megbízhatóságára, valamint az elszámolások alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan.

IV. A Számvevőszék saját irányelvei és standardjai szerint végezte az ellenőrzést, amelyek általánosan elfogadott nemzetközi standardokat alkalmaznak a közösségi környezethez. Ellenőrzése révén a Számvevőszék kellő bizonyosságot nyert a megalapozott véleményalkotáshoz. A bevételt illetően a Számvevőszék vizsgálatának hatóköre korlátozott volt, egyrészt mert a hía- és GNI-alapú saját források olyan makrogazdasági statisztikákon alapulnak, amelyek alapjául a Számvevőszék által közvetlenül nem ellenőrizhető adatok szolgálnak, másrészt pedig a hagyományos saját források ellenőrzése olyan behozott termékre nem vonatkozhat, amelyet nem vettek vámfelügyelet alá.

A beszámoló megbízhatósága

V. A Számvevőszék véleménye szerint „az Európai Közösségek végleges éves beszámolóját” a 2002. június 25-i költségvetési rendeletnek, illetve a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően állították össze. A VI. és VIII. pontban kifejtett észrevételek hatásaira vonatkozó fenntartással a beszámoló minden lényegi szempontból híven tükrözi a Közösségek 2005. december 31-i pénzügyi helyzetét, illetve az akkor véget ért évben lezajlott műveleteik és pénzáramlásaik eredményét.

VI. A Számvevőszék megállapítja, hogy az összetett folyamat során (lásd II. pont) – különösen a *cut-off* eljárások tekintetében – nem alkalmazták következetesen a meglévő pénzügyi beszámolási keretrendszert, a Bizottság egyes főigazgatóságainak számviteli rendszerei pedig nem tudták biztosítani a pénzügyi információ minőségét, aminek következtében az előzetes beszámoló benyújtása után számos kiigazításra került sor (lásd VII. és VIII. pont).

(1) „Az Európai Közösségek végleges éves beszámolója” az Európai Közösségeknek a 2005-ös pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójának I. kötetét alkotja.

(2) A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) által kibocsátott Nemzetközi Költségvetési Számviteli Standardokra (IPSAS), illetve ezek hiányában a Nemzetközi Számviteli Standardokra (IAS)/Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokra (IFRS), támaszkodnak, amelyeket a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) bocsátott ki.

(3) Az „összevont pénzügyi beszámoló” a következőkből áll: a mérleg, az eredménykimutatás (beleértve a szegmensbeszámolókat), a cash-flow-kimutatás és az eszköz-forrás változásainak bemutatása.

(4) A főbb új elemek az előfinanszírozás, a kötelezettségek és a *cut-off* (a pénzügyi évek elkülönítése).

VII. A számvevőszéki ellenőrzés a számviteli rendszerben számlákként/költségelszámolásként és előfinanszírozásként elkönyvelt összegekben olyan hibákat talált, amelyek az előzetes beszámolók kiigazítása után is a következő nettó pénzügyi hatással vannak az összevont pénzügyi beszámoló alább felsorolt elemeire (lásd VIII. pont is):

- a) A 2005. január 1-jei összevont nyitómérleg, amely az új eredményszemléletű számvitel elvei alapján igazította ki a 2004. december 31-i összevont zárómérleget, a kötelezettségeket kb. 47 millió EUR-ral, a hosszú távú és rövid távú előfinanszírozás végösszegét pedig kb. 179 millió EUR-ral felülértékeli. Következésképpen az eszköz-forrás kb. 132 millió EUR-ral van felülértékelve.
- b) A fenti a) pontban leírt feltárt hibák kihatottak a 2005. december 31-i összevont zárómérlegre, amely a kötelezettségeket kb. 508 millió EUR-ral, a hosszú távú és rövid távú előfinanszírozás végösszegét pedig kb. 822 millió EUR-ral felülértékeli. Következésképpen az eszköz-forrás kb. 314 millió EUR-ral van felülértékelve.

VIII. A számvevőszéki ellenőrzés megerősítette az oktatási és kulturális főigazgató azon általános fenntartását is, amelyet az a végösszegben való főigazgatósági részesedés pontosságára vonatkozó bizonyosság hiányáról fogalmazott meg, mind a 2005. január 1-jei összevont nyitómérleget (eszközök értéke 572,5 millió EUR, forrásoké 198,5 millió EUR), mind a 2005. december 31-i összevont zárómérleget (eszközök értéke 382,7 millió EUR, forrásoké 187,3 millió EUR) illetően. Mivel ennél a főigazgatóságnál előfordultak kihagyások, illetve kétszeres és téves könyvelések, nem lehetséges számszerűsíteni, hogy a főigazgatóságnak az eszközökből és a forrásokból való részesedését mennyivel becsülték fölé vagy alá.

Az elszámolások alapjául szolgáló ügyletek jogszerűsége és szabályszerűsége

IX. Azokon a területeken, ahol a kiépített felügyeleti és kontrollrendszerek megfelelő kockázatkezelést tesznek lehetővé, az Európai Közösségek végleges éves beszámolója alapjául szolgáló ügyletek összességükben véve jogszerűek és szabályszerűek. Ilyen területek a bevételek, a kötelezettségvállalások, a működési kiadásokkal kapcsolatos kifizetések és – a SAPARD program kivételével – az előcsatlakozási stratégia. A Közös Agrárpolitika (KAP) kiadásait illetően a számvevőszéki ellenőrzés ezenfelül azt állapította meg, hogy az Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer (IIER) – megfelelő alkalmazása esetén – eredményesen korlátozza a szabálytalan kiadások kockázatát.

X. A IX. pontban kifejtett véleményének fenntartásával a Számvevőszék hangsúlyozza, hogy az előcsatlakozási stratégia területén a csatlakozó és tagjelölt országokban minden támogatási program és eszköz vonatkozásában továbbra is jelentős kockázatok állnak fenn a végrehajtó szervezetek szintjén.

XI. A Számvevőszék megállapítja, hogy a többi területen továbbra is jelentős hibák terhelik a kifizetéseket, ezért a kapcsolt kockázatok kezelésének javítása érdekében a Bizottságnak, illetve a tagállamoknak és egyéb kedvezményezett államoknak még jobban kell törekedniük megfelelő felügyeleti és kontrollrendszerek kiépítésére. Alább soroljuk fel az érintett területeket: közös agrárpolitika, strukturális intézkedések, belső politikák és külső fellépések.

- a) A KAP-kiadások terén a Számvevőszék bizonyítottan találta, hogy – az ellenőrzési rendszerek kevésbé eredményes volta miatt – az olyan kiadások hordoznak nagyobb kockázatot, amelyekre nem vonatkozik az IIER, vagy amelyek esetében azt nem alkalmazták megfelelően, illetve ahol az IIER-t csak nemrég vezették be. Ezenkívül az IIER-vizsgálatok eredményeit nem vizsgálja felül és nem érvényesíti megfelelően független szerv, és rendszerint az uniós támogatásokra benyújtott kérelmeket sem ellenőrzi ilyen szerv a helyszínen. A számlaelszámolási rendszerek és az IIER által nem lefedett KAP-támogatásokra vonatkozó, kifizetés utáni ellenőrzések nem szolgálnak megfelelő biztosítékkal a közösségi jogszabályoknak való megfelelésre nézve. A Számvevőszék következtetése szerint a KAP-kiadások egészét tekintve azokat továbbra is jelentős hibák terhelik.

- b) A strukturális intézkedések terén a Számvevőszék ismét azt állapította meg, hogy a Bizottság nem gyakorol hatékony felügyeletet azon kockázat enyhítésére, hogy a tagállamokra ruházott ellenőrzések révén nem sikerül megelőzni a túlbecsült vagy nem támogatható kiadások visszatérítését. A Számvevőszék mindkét programozási időszakot (1994–1999 és 2000–2006) illetően azt állapította meg, hogy a kiadás nem volt mentes a lényeges szabálytalanságoktól. Az 1994–1999-es időszakban egyes programokat alapos indok nélkül zártak le.
- c) A belső politikák terén – az egyes területeken elért haladás ellenére – a számvevőszéki ellenőrzés olyan hiányosságokat tárt fel a felügyeleti és ellenőrzési rendszerekben, amelyek lényeges hibagyakoriságot okoztak a kedvezményezetteknek történő kifizetésekben. A hibákat főként a költségértézési rendszerek összetett volta és a különböző programok eljárás- és utasításrendszereinek nehéz áttekinthetősége idézi elő.
- d) A külső fellépések terén a Bizottság felügyeleti és kontrollrendszerei javulásának hatása még nem érződik a végrehajtó szervezetek szintjén, ahol a továbbra is fennálló lényeges hibagyakoriság annak tudható be, hogy e szervezeteknél hiányzik egy egységes felügyeleti és ellenőrzési megközelítés.

2006. szeptember 14.

Hubert WEBER
elnök

Európai Számvevőszék
12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg